

การออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม “เที่ยวไทหล่ม เมืองสงบ มากเสน่ห์”

The Designing of Cultural-based Tourism Route of Thai-Lom Lifestyles “Thai Lom - a quiet and Charming town”

ทิวาวรรณ ศิริเจริญ¹ และ นันทกานต์ ศรีปลั่ง²

Tiwawan Siricharoen¹ and Nuntakan Sriplang²

¹อาจารย์ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

²อาจารย์ สาขาวิชาการท่องเที่ยวและการโรงแรม คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

*E-mail : kratayrabbitt@gmail.com

บทคัดย่อ

การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่มให้เป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลหล่มเก่า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยการศึกษาข้อมูลด้านเอกสาร และการเก็บข้อมูลเชิงลึกในพื้นที่อำเภอหล่มเก่า โดยมีการจัดกลุ่มประเภท และความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จากข้อมูลการศึกษาและสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในอำเภอหล่มเก่าเพื่อใช้เป็นองค์ประกอบต่างๆในเส้นทางท่องเที่ยว สามารถแบ่งได้ 6 ด้าน ได้แก่ ด้านชาติพันธุ์ ด้านประวัติศาสตร์ และโบราณสถาน ด้านสถาปัตยกรรม ด้านประเพณีวัฒนธรรม และวัฒนธรรมพื้นบ้าน ด้านวิถีชีวิต และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และได้นำข้อมูลมาออกแบบและสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม เพื่อทดลองเส้นทางกับหน่วยงานภาครัฐ กลุ่มผู้ประกอบการ มัคคุเทศก์ นักวิชาการ นักท่องเที่ยว และชุมชนท้องถิ่น จำนวน 50 คน ซึ่งได้นำผลจากการทดลองเส้นทางมาปรับปรุงคู่มือนำเที่ยว เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม โดยใช้ชื่อว่า “เที่ยวไทหล่ม เมืองสงบ มากเสน่ห์” และพบว่าคู่มือนำเที่ยวที่นำมาใช้สามารถช่วยให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ภายใน 1 วันและสามารถรับทราบข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมได้ตามความสนใจ

คำสำคัญ : เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 1 วิถีไทหล่ม 2

Abstract

The Designing of Cultural-based Tourism Route of Thai-Lom Lifestyles for Learning Resources and Promoting Sustainable Community's Economy aimed to a develop a cultural – based tourism route in Lomkao district, Phetchabun province. The researcher collected data by a study documents analysis and in-depth information in Lomkao district, so classified the group and the importance of designing The cultural tourism element route of Thai-Lom Lifestyles. The results of the study revealed that cultural tourism had to be an Thai-Lom Lifestyles bases on 6 key characteristics, which were ethnic, historical and ancient monument, architecture, cultures and folk cultures, Lifestyle and wisdom folkway. The designed - tourism route was applied to 50 representatives who were government officers, tourism business entrepreneurs, tourist guides, Tourism Lecturer, tourists and local populations as a experimental designs group of these route. Researcher applied the experiment result, route testing, and real-location route to establish a tourism route which an establishment of travelogue named “Thai Lom - a quiet and Charming town” It's a one-day trip which easy to travel and get information, destination and activates

according for tourist's interests.

Keywords : Cultural-based Tourism Route 1, Thai - Lom Lifestyles 2

1. บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมถูกพัฒนาขึ้นอย่างแพร่หลายในหลายพื้นที่ทั่วประเทศไทยเพื่อให้ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลง ก่อให้เกิดการอนุรักษ์และพัฒนาเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของชุมชน และส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่อให้อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวตามกระแสโลกที่ต้องการ ที่เรารู้จักเรียกว่า “Nostalgia Tourism” หรือการท่องเที่ยวแบบโหยหาอดีต โดยนำความต้องการที่จะหวนย้อนกลับไปมีประสบการณ์ “วันขึ้นคืนสุข” ในอดีตนั้นๆ อีกครั้ง วันขึ้นคืนสุขในที่นี้ไม่ได้หมายถึงอดีตในลักษณะประสบการณ์ตรงที่นักท่องเที่ยวแต่ละคนเคยประสบพบเจอมาเองในวัยเด็กแต่เพียงอย่างเดียว แต่ยังหมายรวมไปถึงวันขึ้นคืนสุขที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นจินตนาการร่วมกันของสังคมว่า ณ ยุคสมัยหนึ่งสมัยใดในอดีต คือช่วงเวลาแห่งความสุข เจริญรุ่งเรือง หรือสวยงามที่สุด เป็นต้น จากผลการศึกษาของ University College London เมื่อ ค.ศ. 2007 พบว่าร้อยละ 90 ของนักท่องเที่ยวชาวอังกฤษเลือกที่จะท่องเที่ยวในสถานที่ที่เกี่ยวพันเชื่อมโยงกับประสบการณ์หวนย้อนไปในอดีตของตนเอง มากกว่าที่จะเลือกท่องเที่ยวในสถานที่แปลกใหม่ที่ไม่เคยไปมาก่อน ปรากฏการณ์ Nostalgia Tourism นี้มิใช่เกิดขึ้นในสังคมใดสังคมหนึ่ง แต่มันกำลังเป็นกระแสการท่องเที่ยวในระดับสากลที่มีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มสูงขึ้นในทุก ๆ ปี ไม่เว้นแม้กระทั่งในสังคมไทย ซึ่งเมื่อมองสำรวจย้อนกลับไปประมาณ 10 ปีที่ผ่านมา (ชาติประคิตนันทการ, 2556) แต่ท่ามกลางกระแสโลกที่มีความเปลี่ยนแปลงแบบรวดเร็วและผกผันนั้น ทิศทางสังคมเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะช่วยให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน เนื่องจากทุนทางสังคมหมายถึงความร่วมมือร่วมใจของคนที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างคนหรือสถาบัน โดยความสัมพันธ์ดังกล่าวตั้งอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจกัน ความเอื้ออาทรต่อกัน ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน และท้ายที่สุดจะนำมาซึ่งการประสบความสำเร็จของชุมชนอย่างยั่งยืน

ซึ่งหากกล่าวถึงจังหวัดเพชรบูรณ์นั้นเป็นเมืองที่มีศักยภาพทางการท่องเที่ยว โดยมีความหลากหลายทางทรัพยากรธรรมชาติที่มีภูเขาโอบล้อม ไม่เพียงแค่นั้นจังหวัดเพชรบูรณ์ยังมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่น่าสนใจและโดดเด่น อย่างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทหล่ม ซึ่งมีความเข้มแข็งด้านวัฒนธรรมเนื่องจากมีความพร้อมในด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ สถาปัตยกรรม และแหล่งท่องเที่ยวที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน และมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบูรณ์ ชุมชนมีอัตลักษณ์ที่คึกคัก น่าใจ การดำรงชีวิตแบบพอเพียง สภาพแวดล้อมยังคงความเป็นธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ความเป็นมาในอดีตที่เห็นได้จากร่องรอยของที่อยู่อาศัย การดำรงชีวิต ภูมิปัญญาท้องถิ่น และคำบอกเล่าเรื่องราวจากปราชญ์ชุมชน และสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี โดยเฉพาะวัฒนธรรมไทหล่ม ที่มีความงดงามโดดเด่น และมีอัตลักษณ์สูง ยังปรากฏกลิ่นอายของวัฒนธรรมไทหล่มให้เห็น และสามารถจับต้องได้ วิถีไทหล่มจึงถือได้ว่าเป็นอีกหนึ่งมุมมองด้านการท่องเที่ยว ที่มีศักยภาพต่อการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการศึกษาวิจัยเรื่อง “การสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่มให้เป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน” เพื่อออกแบบและทดลองเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม ตำบลหล่มเก่า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีรายได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อทดลองเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตำบลหล่มเก่า อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้แบ่งขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การเก็บข้อมูล ได้แก่ การเก็บข้อมูลด้านเอกสารและการเก็บข้อมูลภาคสนาม

3.1.1 การศึกษาข้อมูลด้านเอกสาร เป็นการรวบรวมเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยซึ่งเป็นข้อมูลทุติยภูมิ เช่น เอกสารงานวิจัย บทความ หนังสือ แผนที่ เพื่อนำมาสรุปเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนหล่มเก่า

3.1.2 การเก็บข้อมูลเชิงลึก และบันทึกภาพแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอหล่มเก่า โดยมีการจัดกลุ่มประเภท และความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ตามรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

3.2 การออกแบบและทดลองเส้นทางท่องเที่ยว และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึก เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม และการนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยอาศัยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purpose Sampling) เลือกผู้ที่สามารถให้ข้อมูลและมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นเป็นอย่างดี และเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสีย จำนวน 50 คน เป็นผู้เข้าร่วมทดลองเส้นทางประกอบด้วย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพิษณุโลก จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหล่มเก่า จำนวน 3 คน กลุ่มผู้ประกอบการและมัคคุเทศก์ จำนวน 5 คน นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 2 คน ตัวแทนชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่สนใจ จำนวน 35 คน

3.3 การสร้างเอกสารนำเที่ยว (แผ่นพับ / โบชัวร์) ที่มีโปรแกรมท่องเที่ยวที่เหมาะสมสำหรับนักท่องเที่ยวเพื่อสะดวกในการเที่ยวชมเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่มแก่นักท่องเที่ยว

4. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย เพื่อออกแบบและทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม โดยการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกเพื่อออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า หล่มเก่าอาณาจักรล้านช้าง บุษยรัตน์ ธรรมขันตี (2555) “ลุ่มบาจาย” ในศิลาจารึกหลักที่ 1 ซึ่งนักประวัติศาสตร์และนักโบราณคดีเชื่อว่า คือ เมืองหล่มเก่า ที่มีประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของชาวล้านช้างอยู่ร่วมในประวัติศาสตร์เมืองเพชรบูรณ์ เมืองลุ่ม หรือ เมืองหล่ม ตามความหมายในพจนานุกรม หมายถึง โคลน ส่วนความหมายที่เป็นคำเมือง หมายถึง ไต่ หรือล่าง ซึ่งราษฎรที่อพยพมาจากหลวงพระบางที่อยู่บริเวณทางตอนเหนือ ซึ่งจะเรียกเมืองที่อยู่ทางตอนใต้หลวงพระบางว่า เมืองลุ่ม อย่างไรก็ตามคำว่า หล่ม หรือ เมืองหล่ม จึงนำมาใช้เรียกพื้นที่ที่ราษฎรชาวลาวอพยพมาตั้งถิ่นฐานในอำเภอหล่มเก่า คนหล่มจึงมีวัฒนธรรม ประเพณีและภาษาของตนเองที่มีอิทธิพลจากวัฒนธรรมล้านช้างหลวงพระบางอย่างชัดเจน แต่ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 3 หลังศึกเจ้าอนุวงศ์ พระสุริยวงษาฯ (คง) เจ้าเมืองหล่มสักเห็นว่าการติดต่อค้าขายและการคมนาคมได้เปลี่ยนทิศทางไปโดยให้ความสำคัญกับการติดต่อค้าขายกับบ้านเมืองทางใต้โดยใช้เส้นทางแม่น้ำป่าสักแทน จึงทำการสร้างเมืองหล่มสักขึ้นใหม่ที่บริเวณบ้านท่ากโพธิ์ ฝั่งตะวันออกของแม่น้ำป่าสัก และเมืองหล่มเดมนั้น จึงถูกเรียกว่า หล่มเก่า ผู้วิจัยจึงได้ประยุกต์ใช้ลักษณะการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จากข้อมูลการศึกษาและสำรวจแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญและมีเอกลักษณ์ที่โดดเด่นในอำเภอหล่มเก่าเพื่อใช้เป็นองค์ประกอบต่างๆในเส้นทางท่องเที่ยว ซึ่งสามารถสรุปผลจากการศึกษาและการสำรวจ สามารถแบ่งได้ 6 ด้าน ดังนี้

1) ด้านชาติพันธุ์

ชาวไทหล่มเป็นคนมีอัธยาศัยดีมีน้ำใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความจริงใจและให้ต้อนรับแขกต่างบ้านอย่างดียิ่ง แสดงให้เห็นถึงสังคมของคนหล่มอยู่รวมกันอย่างอบอุ่นและเอื้ออาทรต่อกันมาช้านาน

ชาวไทหล่มสืบเชื้อสายมาจากคนลาวที่มีถิ่นกำเนิดจากเมืองหลวงพระบาง หรือที่เรียกว่า ลาวพุงขาว เนื่องจากในอดีตเคยคนหล่มนิยมการสักขา ตั้งแต่หน้าขายาวลงมาจนคลุมขาทั้ง 2 ข้างโดยเว้นบริเวณหน้าท้องหรือ

เอาไว้เป็นเนื้อขาว โดยลวดลายที่สักเป็นตัวมอม ลิงลม หรือนกร้าย ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากเมืองหลวงพระบาง จึงพออนุมานได้ว่า คนหล่มดั้งเดิมมีเชื้อสายจากเมืองหลวงพระบาง

ภาษาที่ใช้พูดกันก็เป็นแบบลาวหลวงพระบาง แม้จะมีสำเนียงทางเสียงต่างกันไปในถิ่นน้อยในแต่ละสถานที่ก็ตาม ซึ่งภาษาหล่มนี้มีเอกลักษณ์ที่ฟังไพเราะมีโทนเสียงดังตาม นุ่มนวลเหมือนภาษาล้านนาแต่ศัพท์จะเป็นแบบภาษาอีสาน เนื่องจากสภาพทางกายภาพที่ตั้งของพื้นที่ซึ่งคาบเกี่ยวระหว่างภาคเหนือและภาคอีสาน วัฒนธรรมไทหล่มนี้ก็จะอยู่ระหว่างกลางของ 2 วัฒนธรรมดังกล่าว จึงทำให้ภาษาหล่มเป็นการผสมผสานกันระหว่าง 2 ภาษานั้นเอง

2) ด้านประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน โบราณสถาน และโบราณวัตถุ

โบราณสถาน ในบางแห่งยังคงพบศิลปะแบบล้านช้าง เนื่องจากชุมชนดั้งเดิมได้อพยพมาจากอาณาจักรล้านช้าง และเมืองหล่มสักก็เป็นช่องติดต่อกับอาณาจักรล้านนา คือ ภาคเหนือของไทยและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฉะนั้นศิลปะภาคเหนือจึงมีปรากฏอยู่ในเมืองหล่มอยู่บ้างบางส่วน สิ่งก่อสร้างสำคัญทางพุทธศาสนาที่มีปรากฏในเมืองหล่มเก่านี้มีปรากฏอยู่หลายประเภท เช่น หลวงพ่อใหญ่ วัดศรีมงคลบ้านหินกลิ้ง หลวงพ่อใหญ่ วัดตาล โบสถ์โบราณ (ลิ้ม) วัดศรีมงคลบ้านนาทราย

ภาพที่ 2 หลวงพ่อใหญ่ วัดตาล

ภาพที่ 3 ลิ้มโบราณ วัดศรีมงคลบ้านนาทราย

3) ด้านสถาปัตยกรรม ประติมากรรม ภาพวาด รูปปั้นและแกะสลัก

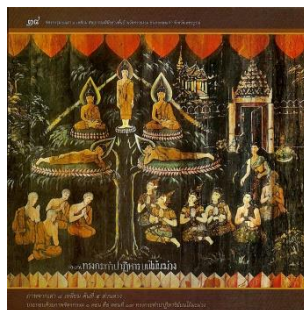
สถาปัตยกรรมที่พบในอำเภอหล่มเก่า เป็นศิลปะล้านช้างซึ่งสามารถพบเห็นได้ในบริเวณหล่มเก่า เช่น จิตรกรรมฝาผนังในโบสถ์ วัดศรีมงคลบ้านนาทราย จิตรกรรมเสาแปดเหลี่ยม บนศาลาวัดทรายงาม พระพุทธรูป ประติมากรรมปูนปั้น ปางมารวิชัย ลงรักปิดทอง และพระพุทธรูปโลหะ หล่อด้วยทองสำริด ซึ่งพบได้ทั้งศิลปะล้านช้าง ศิลปะล้านนา และศิลปะสุโขทัย รวมไปถึงพระพุทธรูปไม้ ซึ่งชาวบ้านนิยมสร้างถวายเพื่อทำบุญต่ออายุตนเองตามความเชื่อ

เรือนแถวไม้เก่า ตลาดหล่มเก่า เป็นห้องแถวโบราณที่สร้างด้วยไม้ มีระเบียบอยู่ชั้นสอง ที่มีความสวยงามและมีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมในปัจจุบัน ด้านบนบ้านมีส่วนฝาเปิดและตีไม้ระแนงเป็นตารางเพื่อให้อากาศผ่านได้ดี แต่สามารถป้องกันอันตรายจากภายนอกได้ และเมื่อออกไปยังตำบลวังบาล ยังสามารถพบเห็นบ้านเรือน ที่อยู่อาศัยเป็นแบบใต้ถุนสูง เพื่อป้องกันสัตว์ร้าย และใช้พื้นที่ด้านล่างสำหรับทำคอกสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย หรือทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การทอผ้า เครื่องจักรสานในครัวเรือน บนบ้านมีส่วนฝาเปิดและตีไม้ระแนงเป็นตารางเพื่อให้อากาศผ่านได้ดีแต่สามารถป้องกันอันตรายจากภายนอกได้ ซึ่งแสดงถึงภูมิปัญญาในสมัยเก่า หลังคานิยมทรงปั้นหยา หลังคาสูง มีกันสาด และมีบริเวณสำหรับเก็บตุ่มใส่น้ำฝน ตำบลภูผักไซ้ ยังพบบ้านยองหิน ซึ่งเป็นการปลูกเรือนโดยไม่ฝังเสาบ้านลงใต้ดิน แต่จะใช้การนำหินมารองบริเวณใต้เสาบ้านแทน ซึ่งเป็นหินจากลำน้ำพุงที่ไหลผ่านเขาภูผักไซ้ลงมา หลังจากนั้นนำเสามาตั้งโดยมัดเสาดัดกับทอม (นั่งร้าน) ทำแบบนี้ 16 ต้น จะช่วยให้เสาเรือนคงทน ไม่มีปัญหาเรื่องปลวกรบกวน สะดวกต่อการเคลื่อนย้ายและรื้อถอน จากนั้นใช้วิธีการสอดคานตีลิ้ม (ทำจากไม้แต่ละเสา ซึ่งจะต้องใช้ขวานปลอกเปลือกและเจาะรูไว้เพื่อใส่คานและลิ้ม แล้วอัดให้แน่นโดยไม่ต้องใช้ตะปู หลังจากนั้นจึงมุงหลังคา ตีพื้นและฝา จึงจะเสร็จสมบูรณ์ แต่หากใครไม่รู้จากคิดว่าเป็นบ้านเอียง เนื่องจากการสร้างลูกบันได (ชั้นบันได) ให้ลาด

เอียงไปข้างหน้า ด้วยภูมิปัญญาเพื่อป้องกันเด็กวิ่งขึ้นลงบันไดจะได้ระมัดระวังการเดิน นอกจากนี้ฝ้ายบ้านยังมีการตีไม้ระแนงเป็นลายตารางด้วย

ภาพที่ 4 บ้านยอหิน ตำบลภูผักไซ้

ภาพที่ 5 จิตรกรรมเสาแปดเหลี่ยม บนศาลาวัดทรายงาม

4) ด้านประเพณี วัฒนธรรม และวัฒนธรรมพื้นบ้าน

วิศัลย์ โฆษิตานนท์ (2557) ความเชื่อของชาวไทหล่มยังคงนับถือวิญญาณศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งแต่ละหมู่บ้านก็จะมีชื่อเรียกเจ้าพ่อประจำหมู่บ้าน เพื่อเป็นที่สถิตเจ้าพ่อซึ่งเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและคุ้มครองให้ได้รับความปลอดภัย และเจริญรุ่งเรืองซึ่งแต่ละหมู่บ้านก็จะมีชื่อเรียกเจ้าพ่อประจำหมู่บ้านของตนต่างกันไปมากมายเช่น เจ้าพ่อขุนซวง เจ้าพ่อสามดาว เจ้าพ่อหนองบัว เจ้าพ่อหนองคู เจ้าพ่อพระพรหม เป็นต้น เจ้าพ่อทุกองค์จะมีร่างทรงและมีบริวารเจ้าพ่อหรือที่เรียกว่า “กวนข้าวเจ้า” โดยประมาณเดือน 6 ของทุกปีจะมีงานเลี้ยงปี หรืองานเลี้ยงผี ด้วยอาหารคาวหวาน แต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีแดง สีชมพู และการรำฟ้อนที่สวยงาม รวมไปถึงความเชื่อในการรักษาโรคภัยไข้เจ็บที่เรียกว่า “การปัว”

ประเพณีที่สำคัญของหล่มเก่า คือ การแข่งเรือลาพรรษาในลำน้ำพุง ที่วัดทุ่งธงชัย โดยก่อนวันออกพรรษา 15 ค่ำเดือน 11 จะมีเรือมาข้อมในลำน้ำพุง รวมถึงการข้อมท่าเดินของนางรำและทางเครื่องต่างๆ เพื่อเพิ่มความคึกคักให้การแข่งขันเรือซึ่งถือเป็นงานประจำปี และมีความแตกต่างจากการแข่งเรือในที่อื่นๆ คือ การจำกัดฝีพายอาจเป็นหญิง ชาย อ้วน ผอม สูง ก็ได้ขอเพียงให้ครบจำนวนคนเท่านั้น นอกจากนี้กิจกรรมภายในงานยังมีการประกวดนางเรือ โดยแข่ง 3 วัน ในชุดไทย ชุดกีฬา และชุดทั่วไป โดยนางเรือจะต้องลอยเรือมาและขึ้นมาแนะนำตัวกับคณะกรรมการบนบก มีรางวัลเป็นขันน้ำพานรอง กับเงินสด กิจกรรมมหรสพต่างๆ เช่น หมอรำ ลิเก หนัง ขายยา ชกมวย เป็นต้น

5) ด้านวิถีชีวิต เช่น อาหารการกิน การทำอาหาร การรับประทานอาหาร เครื่องแต่งกาย

วิถีชีวิตของชาวไทหล่ม ยังคงเป็นแบบสงบเรียบง่าย อยู่กันเป็นครอบครัว นิยมรับประทานอาหารร่วมกันเป็นวง โดยใส่ภาชนะที่เรียกว่า โตก หรือที่เรียกกันว่า “พาเข้าห้อย” อาหารพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงและหาทานได้ยากได้ปัจจุบัน เช่น ผักปี้กั้ง แฉ่วซี่ปู้ แฉ่วซี่ปลา หมกอีฮวก แกงน้องวุ้นน้ำยาอดอ้อ น้ำยาปู อูดลุด และขนมเทียนแก้ว

อาหารขึ้นชื่อของเมืองหล่มเก่าอีกอย่างคือ คือ ขนมเส้นหล่มเก่า ที่มีกรรมวิธีที่ต่างจากที่อื่น โดยการใช้มือบีบเส้นสด ที่มีน้ำผสม ที่เป็นเอกลักษณ์และขึ้นชื่ออีกอย่าง คือ การเสิร์ฟพร้อมกับน้ำยากะทิ น้ำพริก น้ำยาป่า และน้ำปลาร้าต้มใส มีเครื่องเคียงกินคู่กับ หัวปลาดุก กุนเชียงย่าง ไข่ต้ม ลูกชิ้น และผัดสด ผัดลวกหลากหลายชนิด และมะขามหวานชื่อดัง พันธุ์หมื่นจง ต้นกำเนิดจากอำเภอหล่มเก่า

การแต่งกายของชาวไทหล่ม ผู้ชาย นิยมนุ่งกางเกงขายาวครึ่งแข้ง หรือนุ่งโสร่ง มีผ้าขาวม้าคาดพุง หรือพาดไหล่ ส่วนผู้หญิงนิยมนุ่งผ้าซิ่นทอเอง ผู้ใหญ่จะใส่ซิ่นทอลาย มีเชิงทั้งด้านบนและด้านล่าง สาวๆ จะใส่ผ้าซิ่นไม่มีลายด้านล่าง มีแค่ด้านบน ผู้ใหญ่นิยมใส่เสื้อมีกาะแลง เสื้อแขนสั้น คอกลม เว้าแขน ใส่รัดข้อม และหมสไบหาไปทำบุญ สาวๆ ใส่เสื้อห้อย สายเดี่ยว ลายลูกไม้

6) ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น เช่น งานหัตถกรรม

ภูมิปัญญาการทอผ้า เป็นศิลปะอย่างหนึ่งที่คนไทยรุ่นปัจจุบันต้องช่วยกันอนุรักษ์ไว้ในสมัยก่อน ชาวไทหล่มจะทอผ้าไว้ใช้เอง เช่น การทำเสื่อผ้า ผ้านุ่ง ผ้าห่ม ไว้ใช้กันในครอบครัว ในพิธีกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการเกิด การบวช การแต่งงาน การตาย ซึ่งมีลักษณะลวดลายเฉพาะของพื้นที่ เช่น ผ้าซิ่นหัวแดงตีนก่าน บ้านวังบาล นอกจากนี้ยังมีเครื่องจักรสาน จากไม้ไผ่และหวาย บ้านวังบาลโดยกลุ่มผู้อายุในชุมชน

ภาพที่ 6 ขนมหั่นหล่มเก่า

ภาพที่ 7 ผ้าซิ่นหัวแดงตีนก่าน

การออกแบบและทดลองเส้นทางท่องเที่ยว

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการศึกษาและสำรวจ มาออกแบบเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม โดยใช้ชื่อว่า “เที่ยวไทหล่ม เมืองสงบ มากเสน่ห์” และดำเนินการคัดเลือกผู้ที่สามารถให้ข้อมูลและมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้นเป็นอย่างดี และเป็นผู้ที่มีส่วนได้เสียกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม จำนวน 50 คน ได้แก่ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพิษณุโลก จำนวน 3 คน เจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 2 คน เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลหล่มเก่า จำนวน 3 คน กลุ่มผู้ประกอบการและมัคคุเทศก์ จำนวน 5 คน นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว จำนวน 2 คน ตัวแทนชุมชนท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่สนใจ จำนวน 35 คน เพื่อเป็นผู้เข้าร่วมทดลองเส้นทางในครั้งนี้

เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม (โปรแกรม 1 วัน)

“เที่ยวไทหล่ม เมืองสงบ มากเสน่ห์”

- 09.00 น. ชมบรรยากาศเมืองสงบ เรือนแถวไม้เก่า ตลาดหล่มเก่า ที่อยู่อาศัย บ้านเรือน แบบใต้ถุนสูง บนบ้านมีส่วนฝาเปิดและตีไม้ระแนงเป็นตารางเพื่อให้อากาศผ่านได้ดีแต่สามารถป้องกันอันตรายจากภายนอกได้ ซึ่งแสดงถึงภูมิปัญญาในสมัยเก่า รวมถึงห้องแถวโบราณที่สร้างด้วยไม้ มีระเบียบอยู่ชั้นสอง และมีความสวยงามและมีคุณค่าทางสถาปัตยกรรม
- 09.15 น. ชมจิตรกรรมฝาผนังวัดเขื่อนขันธ์ ณ วัดทรายงาม บ้านห้วยมะเขือ ศาลาวัดทรายงาม มีความพิเศษอยู่ที่การวาดลงบนเสาแปดเหลี่ยมของศาลา ซึ่งผู้วาดไปวางองค์ประกอบของภาพในแต่ละเสาได้ลงตัวพอดี ซึ่งไม่มีที่ไหนเหมือนเลย วาดโดย จำอากาศโท สนั่น เทพสุธัญ เมื่อประมาณปี พ.ศ. 2492 เป็นภาพจิตรกรรมสีน้ำมันบนเสาไม้แปดเหลี่ยม จำนวนแปดต้น โดยแบ่งแสดงเป็นภาพด้านบนและด้านล่างของตัวเสา เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพุทธประวัติขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เริ่มจากตอนเทวดาอัญเชิญพระโพธิสัตว์ลงไปถึงดิยังโลกมนุษย์ และตอนเจดีย์บรรจุพระเชี้ยวแก้ว เป็นตอนสุดท้าย รวมทั้งหมด 25 ตอน
- 09.45 น. เดินทางไปสักการะหลวงพ่อบุญ 3 วัด ได้แก่ วัดทุ่งธงชัย เป็นที่ประดิษฐานพระประธานหลวงพ่อบุญ และวิหารพระนอนที่มีความงดงาม และยังมีความแปลกที่สุด คือ เป็นพระพุทธรูปนอนตะแคงซ้าย และพระพุทธรูปปางถวายพระเพลิงอยู่วิหารหลังโบสถ์วัดทุ่งธงชัย โดยเชื่อว่าหากใครได้กราบที่บาทพระพุทธรูปจะได้เป็นพระอรหันต์

- 10.30 น. หลวงพ่อใหญ่ วัดตาล พระพุทธรูปหลวงพ่อใหญ่ เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองหล่มเก่า ศิลปะแบบล้านช้าง โดยมีรูปแบบการสร้างอ้างอิงตามการปกครองแบบธรรมราชา ซึ่งกษัตริย์ปกครองประชาชนอย่างใกล้ชิด ตามหลักพระพุทธศาสนา

11.00 น. หลวงพ่อใหญ่ วัดศรีมงคล บ้านหินกลิ้ง ในบริเวณวัดยังมีการสร้างพระธาตุขึ้นเพื่อครอบหินก้อนแรก ที่เจ้าอุปฮาด (เจ้าเมือง) องค์แรกได้ทำการเสี่ยงทายหาที่ตั้งของคุ้มวัง และ วัด ประจำเมือง โดยการกลิ้งก้อนหิน ลงจากภูเขาด้านทิศตะวันออกของเมือง ชื่อ ภูมนาง ปรากฏว่าก้อนหินก้อนหนึ่ง กลิ้งลงมาหยุดอยู่ ริมแม่น้ำพุง จึงได้ก่อสร้างวัดขึ้น และเรียกว่าวัดศรีมงคล แต่ชาวบ้านมักเรียกว่า วัดหินกลิ้ง ส่วนหินก้อนที่สอง กลิ้งลงมาหยุดใกล้ๆกัน จึงสร้างคุ้มวังขึ้น และให้เป็นที่ตั้งกองทหาร เรียกว่า "วังเสือแดง"

11.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน ขนมเส้นหล่มเก่า * เรียนรู้วิธีการทำขนมเส้น แบบดั้งเดิมของหล่มเก่า

12.45 น. แวะชมต้นมะขามยักษ์ 400 ปี ณ วัดศิลามงคล บ้านหินฮาว และชมอุโบสถซึ่งด้านในประดิษฐาน หลวงพ่อใหญ่ และยังมีสิ่งที่น่าสนใจ เช่น ตู้เก็บพระไตรปิฎกจะมีลวดลายคล้ายกับคนแคระที่อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ และโบราณจารึกคล้ายๆ ภาษาขอมหรือภาษาบาลี เป็นต้น

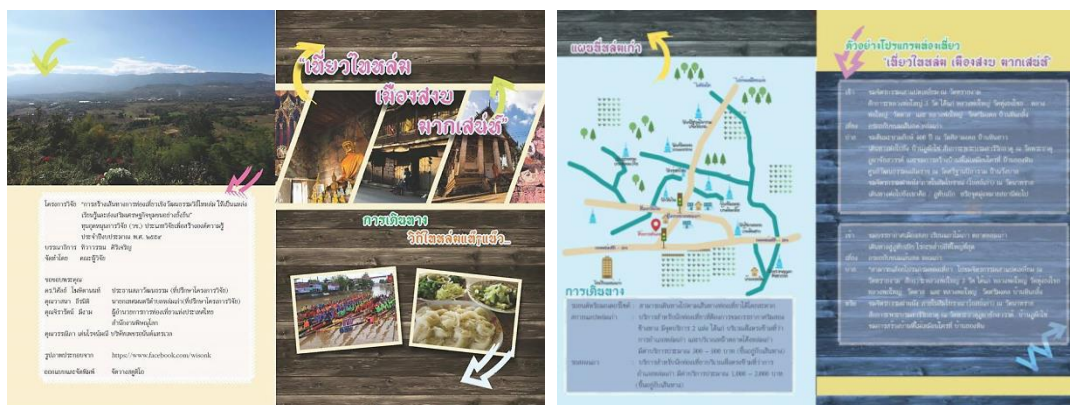
13.00 น. เดินทางต่อไปยัง บ้านภูผากโซ่ วัดพระธาตุภูผาชัยสวรรค์ สักการะพระธาตุซึ่งบรรจุพระบรมสารีริกธาตุอยู่บนเจดีย์ด้านบน ซึ่งสร้างขึ้นตั้งแต่ปี.ศ. 2500 โดยอาศัยจิตศรัทธาของชาวบ้าน สร้างพระธาตุขึ้นบนยอดเขา จากวัดที่มีอยู่ในท้องถิ่น เช่น หินทรายจากลำน้ำพุง นำมาทุบและผสมปูนเพื่อการก่อสร้างจนสำเร็จ และที่วัดแห่งนี้ยังสามารถมองเห็นทิวทัศน์โดยรอบอำเภอหล่มเก่า และยอดภูทับเบิกได้อีกด้วย

13.30 น. ชมการสร้างบ้านที่ไม่เหมือนใครที่ บ้านยองหิน เป็นการปลูกเรือนโดยไม่ฝังเสาบ้านลงใต้ดิน แต่จะใช้นาหินมารองบริเวณใต้เสาบ้านแทน และบริเวณใต้ถุนเรือนยังมีการทอ ผ่าขึ้นหัวแดง ตีนก่าน ซึ่งเป็นขึ้นของคนไทหล่มที่มีเอกลักษณ์ คือ การตบเย็บเป็น 3 ส่วน คือ หัวขึ้น สีแดงที่ย้อมจากครั่งหรือฝางนิยมนำขึ้นและขิดลายหรือมัดย้อม ตัวขึ้น นิยมทอเป็นลายตั้ง ขึ้นทางยืนหรือทางล่องสลับลวดลายที่เกิดจากการมัดหมี่ และการพันมะไมที่เรียกว่า ขึ้นกอมสลัขึ้นธรรมดา และตีนขึ้น นิยมทอด้วยด้ายเส้นยืนที่มีสีติดกับตัวขึ้นลักษณะมีลายทางขวางจึงเรียกว่าตีนก่านหรือเชิงก่าน แล้วจึงนำทั้ง 3 ส่วนมาเย็บติดกัน ตามคำโบราณที่ว่า "หญิงนุ่งขึ้นหัวแดงตีนก่าน ผมเกล้าม้วนถือผ้าเปี่ยงแพร" และสามารถเลือกซื้อผ้าขึ้นเป็นของฝากของที่ระลึกได้ทั้งผ้าไหมและผ้าฝ้าย

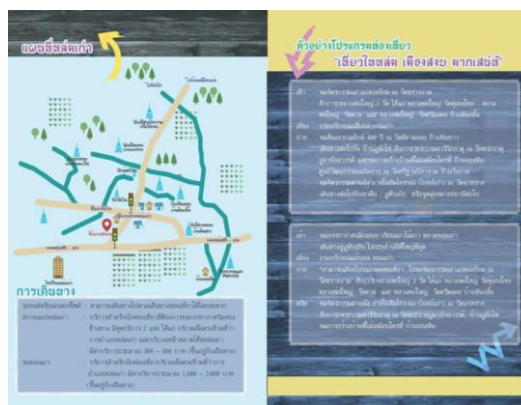
14.00 น. ออกเดินทางสู่ ศูนย์วัฒนธรรมเฉลิมราช ณ วัดศรีฐานปियาราม บ้านวังบาล ชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านที่จัดแสดงเกี่ยวกับข้าวของเครื่องใช้ วิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของชาวไทหล่ม ชิมเมี่ยงคัน อาหารท้องถิ่นดั้งเดิมของคนหล่มเก่า ซึ่งมีเอกลักษณ์อยู่ที่น้ำเมี่ยงที่มีการใส่น้ำปลาร้าลงไปด้วย เมี่ยงคันมีส่วนประกอบหลักเป็นสมุนไพรที่มีอยู่ในครัวเรือน ได้แก่ หอมแดง พริกสด กระเทียม พิงสด ข่า มะเขือเครือ (มะเขือส้ม) ตะไคร้ขอย หรือบางบ้านอาจเพิ่มเติมส่วนประกอบได้ตามความนิยม เช่น กลัวยติบ ถั่วลิสง มะนาวฝาน และแคบหมู เป็นต้น และยังมีตำนานขอมมาตตอมต ที่มีความเชื่อมโยงกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของเมืองหล่มเก่า

14.45 น. ชมจิตรกรรมฝาผนัง ภายในสิมโบราณ (โบสถ์เก่า) ณ วัดศรีมงคล บ้านนาทราย (วัดนาทราย) ซึ่งมีภาพเขียนแบบโบราณ เกี่ยวกับประวัติพระเจ้าสิบชาติ ภาพนรก-สวรรค์ และภาพที่สะท้อนให้เห็นชีวิตของสังคมท้องถิ่นในอดีต เช่น หญิงสาวนุ่งขึ้นหัวแดงตีนก่าน พ้อนกับหมอแคน และการค้าขายทางเรือ เรือกระแซง เป็นต้น

15.30 น. เดินทางกลับบ้านโดยสวัสดิภาพ

ภาพที่ 8 ตัวอย่างคู่มือแนะนำเที่ยว
“เทียวไทหล่ม เมืองสงบ มากเสน่ห์”

ภาพที่ 9 แผนที่เส้นทางนำเที่ยว
“เทียวไทหล่ม เมืองสงบ มากเสน่ห์”

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการออกแบบและทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม “เทียวไทหล่ม เมืองสงบ มากเสน่ห์” มีองค์ประกอบสำคัญ 6 ด้านหลักๆ ได้แก่ ด้านชาติพันธุ์ ด้านประวัติศาสตร์ ศาสนสถาน และโบราณวัตถุ ด้านสถาปัตยกรรม ด้านประเพณี วัฒนธรรมและวัฒนธรรมพื้นบ้าน ด้านวิถีชีวิต และด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อออกแบบ และทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม ซึ่งสอดคล้องกับบุญเลิศ ตั้งจิตวัฒนา (2548) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่สำคัญมี 6 ประการ คือ ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น ด้านการจัดการกระบวนการศึกษาสิ่งแวดล้อม ด้านธุรกิจการท่องเที่ยว ด้านการจัดการการตลาดการท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น และด้านการสร้างจิตสำนึกแก่ผู้เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งทำให้เกิดความน่าสนใจในเส้นทางท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

ซึ่งผลการศึกษาในการวิจัย ในครั้งนี้ทำให้เกิดประโยชน์ต่อข้อมูลด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น สถาปัตยกรรม วิถีชีวิตและสามารถสร้างเป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม ทั้งยังก่อให้เกิดประโยชน์กับนักเรียน นักศึกษา และประชาชนในท้องถิ่น ในการสร้างจิตสำนึก ร่วมอนุรักษ์และหวงแหนในแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งจากการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ออกแบบคู่มือแนะนำเที่ยว โดยใช้ชื่อว่า “เทียวไทหล่ม เมืองสงบ มากเสน่ห์” เพื่อใช้ในการทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม และใช้สำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางท่องเที่ยวสำหรับ 1 วัน หรือครึ่งวันสำหรับคนที่เวลาน้อย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้มีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และสร้างคุณค่าความสำคัญแก่แหล่งท่องเที่ยวต่างๆในชุมชน โดยใช้มิติทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นตัวกลางในการแสดงถึงความงดงามของศิลปกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่จะแสดงถึงเอกลักษณ์ของชาวไทหล่มได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะจากการทดลองเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม

- 1) ควรนำเสนอโปรแกรมแบบครึ่งวัน โดยมีเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมต่อระหว่างภูทับเบิก และอำเภอลำปาง
- 2) ในโปรแกรมการเดินทางควรเพิ่มกิจกรรมสำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยววัยรุ่น เช่น ร้านกาแฟ เพื่อถ่ายรูป และเช็คอินสถานที่ต่างๆได้ กิจกรรมการทำอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้

- 1) ควรเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์เส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางมาจังหวัดเพชรบูรณ์
- 2) ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดรายได้ และอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนต่อไป

3) ควรนำเสนอโปรแกรมในรูปแบบภาษาต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมายังอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

6. กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้จะสำเร็จลุล่วงไม่ได้ หากขาดความร่วมมือและความกรุณาจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.วิศัลย์ โฆษิตานนท์ ประธานสภาวัฒนธรรม จังหวัดเพชรบูรณ์ และคุณวาสนา อีร์นิตี นายกเทศมนตรีตำบลหล่มเก่า ที่ปรึกษาโครงการวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณผู้ร่วมทดลองเส้นทางท่องเที่ยววิถีไทหล่มทุกท่านที่ให้ความร่วมมืออย่างยิ่งในการให้ข้อมูล และขอขอบพระคุณตัวแทนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพิษณุโลก เจ้าหน้าที่สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเพชรบูรณ์ องค์การบริหารส่วนตำบลหล่มเก่า บริษัทเพชรอนันต์ทัวร์ มหาวิทยาลัยพิษณุโลก ตัวแทนชุมชนท้องถิ่น และนักท่องเที่ยวที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม และร่วมนำเสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อการดำเนินการวิจัยให้สำเร็จลุล่วง และเกิดประโยชน์ต่อการวิจัยเรื่อง “การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม ให้เป็นแหล่งเรียนรู้และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนอย่างยั่งยืน” ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย (วช.) และขอขอบพระคุณสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประเภทเพื่อสร้างองค์ความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยในครั้งนี้ มา ณ ที่นี้ด้วย

7. เอกสารอ้างอิง

- [1] ชาตรี ประกิตนทการ. (2556). Retro Market ในกระแส Nostalgia Tourism. [ระบบออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.etatjournal.com/web/menu-read-web-etatjournal/menu-2013/menu-2013-apr-jun/513-22556-retro-market> (วันที่ค้นข้อมูล : 22 สิงหาคม 2559).
- [2] บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. กรุงเทพฯ : เพรส แอนด์ดีไซน์.
- [3] บุญยรัตน์ ธรรมขันตี. (2555, เมษายน-กันยายน). “เมืองหล่ม” ดินแดนแห่งการสืบทอดประเพณีและวัฒนธรรมอาณาจักรล้านช้าง. วารสารศิลปวัฒนธรรมเพชรบูรณ์. ปีที่ 2 ฉบับที่ 4, หน้า 65-75.
- [4] วิศัลย์ โฆษิตานนท์. (2557). หล่มเก่า...เมืองหลบ เมืองสงบ เมืองเสน่ห์. พิมพ์ครั้งที่ 1. เพชรบูรณ์ : องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ และสภาวัฒนธรรม จังหวัดเพชรบูรณ์.

ที่ ศธ ๐๕๓๔.๑๐/ว ๔๓

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
ถนนสระบุรี-หล่มสัก ตำบลสะเดียง
อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ๒๗๐๐๐

๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง ตอบรับการนำเสนอผลงานวิจัย

เรียน คุณท้าววรรณ ศิริเจริญ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ผลการพิจารณาผลงานวิจัยจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ท่านได้ส่งบทความภาคบรรยาย เพื่อนำเสนอผลงานวิจัย ในการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ ๔ ในวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์

ชื่อผลงาน : การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวิถีไทหล่ม “เที่ยวไทหล่มเมืองสงบ มากเสน่ห์”

บัดนี้ คณะกรรมการดำเนินงานประชุมวิชาการฯ มีความยินดีที่จะเรียนให้ทราบว่า ผลการพิจารณาประเมินคุณภาพบทความของท่าน ผ่านการพิจารณาคัดเลือกให้นำเสนอในรูปแบบ Oral Presentation ในการประชุมวิชาการระดับชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ครั้งที่ ๔ และรับการตีพิมพ์ในรูปแบบ Proceedings ดังนั้น จึงขอให้ท่านพิจารณาดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะที่ได้รับจากผู้ทรงคุณวุฒิให้ครอบคลุมในทุกประเด็นและถูกต้องตามรูปแบบที่กำหนดอย่างเคร่งครัด และส่งบทความที่แก้ไขแล้วแนบกลับมาในระบบ ให้กับคณะกรรมการดำเนินงานประชุมวิชาการ ภายในวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ทั้งนี้ สำหรับรายละเอียดห้องประชุมและกำหนดการสำหรับการนำเสนอบทความของท่าน จะแจ้งให้ทราบทางเว็บไซต์ <http://research.pcru.ac.th/pcrunc2017/> และขอเชิญท่าน เข้าร่วมประชุมเพื่อนำเสนอบทความในการประชุมวิชาการในครั้งนี้ ตามวันและสถานที่ข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และทางคณะกรรมการจัดการประชุมขอขอบพระคุณท่านที่เข้าร่วมการประชุมมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พณณา ตังวรรณวิทย์)
ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดี

สถาบันวิจัยและพัฒนา

โทร. ๐ ๕๖๗๑ ๗๑๔๑

โทรสาร. ๐ ๕๖๗๑ ๗๑๔๑